

Det forudsættes at du har hentet og installeret GAIA.

Processens slutresultat er at du har en URL til KMS' kortforsyning, som GAIA kan bruge til at kalde op til KMS og vise kort.

Her benyttes en række fremmede begreber. Du kan se en forklaring på nogle af dem bagerst i denne vejledning.

Hent billet til KMS' Kortforsyning

Først skal du hente de oplysninger, som GAIA skal bruge for at vise et kort.

Tryk på linket [Hent billet og URL](#) eller gå ind på denne web-side: <https://skoda.emu.dk/kms/kms.cgi> - du skal logge på med dit uni-login!

Du møder dette skærbillede:

Billet til Kortforsyningen

Nedenfor er vist en tabel over tilgængelige tjenester fra Kortforsyningen.

Værtsstrengene vil indeholde din 24-timers billet, som er
8faf236acb77206a0c4aa82117166cf6

I visse GIS-programmer og for visse tjenester skal billetten desuden angives eksplicit som parameter ved kald af kort.

Generel information om Kortforsyningen kan hentes hos [Kort & Matrikelstyrelsen](#)

Type	Navn	Titel	GIS 24-timers værtsstreng
WMS	mat_sldfe	Matrikeldata	Lav værtsstreng
WMS	topo100	DTK/1-cm kort	Lav værtsstreng
WMS	topo_geo	FOT	Lav værtsstreng
WMS	topo4cm_1980_2001	DTK/4-cm kort	Lav værtsstreng
WMS	topo20_hoeje_maalebordsblade	Høje målebordsblade	Lav værtsstreng
WMS	topo_geo_sldfe	GeoDB	Lav værtsstreng
WMS	topo20_lave_maalebordsblade	Lave målebordsblade	Lav værtsstreng
WMS	print_topo20_lave_maalebordsblade	Lave målebordsblade - print	Lav værtsstreng

Klik på [Lav værtsstreng](#)

Dette er en oversigtside, der viser hvilke kort og kortlag der er adgang til. Du har med dit Skoda-abonnement adgang til de kort og kortlag, der står [Lav værtsstreng](#) ud for.

Det kræver kendskab til - Kortforsyningen og KMS' navnesædvaner at orientere sig i listen.

Vælg nu WMS tjenesten

WMS	ortofoto	Ortofoto	Lav værtsstreng
-----	----------	----------	---------------------------------

ved at trykke på linket " [Lav værtsstreng](#) "

Du kommer til denne side:

Lav værtsstreng til GIS programmer

Generel information om Kortforsyningen kan hentes hos [Kort & Matrikelstyrelsen](#)

For at kunne anvende WMS og WFS i GIS programmerne, skal de naturligvis have at vide, hvor WMS/WFS ressourcen findes på Internettet. Det gøres typisk ved at indtaste URL'en til WMS serveren og evt. nogle ekstra OGC GetCapabilities parametre. Nedenfor kan du automatisk få lavet den tekst, som henholdsvis ArcGIS, MapInfo og Geomedia kræver ved at udfylde felterne.

Indtast service type

Indtast service name

Vælg GIS

MapInfo 7.8, 8.0 og 8.5

MapInfo 9.0

ArcGIS

Geomedia

Anden

24-timers billet til Kortforsyningen

På siden er der forudfyldt at du skal hente en WMS-tjeneste.
Dens navn: Ortofoto

Der er mulighed for at prikke hvilken GIS-klient du anvender.
I GAIA's tilfælde vælges "Anden" og derefter trykkes på knappen " [Lav værtsstreng](#) "

Værtsstrengen leveres i firkanten:

```
http://kortforsyningen.kms.dk/service?servicename=ortofoto&client=&request=GetCapabilities&service=WMS&ticket=8faf236acb77206a0c4aa82117166cf6
```

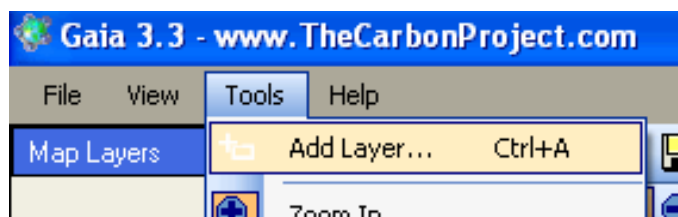
Du skal kopiere den for at bruge den i GAIA.

Start GAIA

Hvis du har installeret GAIA, har du et ikon på dit Windows skrivebord:

I GAIA's åbningsbillede vælger du: Tools > Add Layer

Der vil allerede være nogle af de kort, du enten har kaldt eller som følger med standard til GAIA:

Du skal trykke på + knappen

hvilket giver dette billede:

Add an OGC Service to the List

Service Info

Name:

URL:

Version:

Service Type: WMS WCS WFS CS-W

Description

Authentication

User Name:

Password:

OK Cancel

Callouts:

- Skriv dit eget filnavn (points to Name field)
- Her kopierer du URL'en ind (points to URL field)
- Fortæl at typen er WMS (points to Service Type WMS radio button)
- Her skal du ikke skrive noget (points to User Name and Password fields)

Når du har gjort som anvist ser det således ud:

Add an OGC Service to the List

Service Info

Name: JRL ORTO

URL: capabilities&service=WMS&ticket=db4d76fd5a1e223494f97c9701b9957c

Version: 1.1.1

Service Type: WMS WCS WFS CS-W

Description

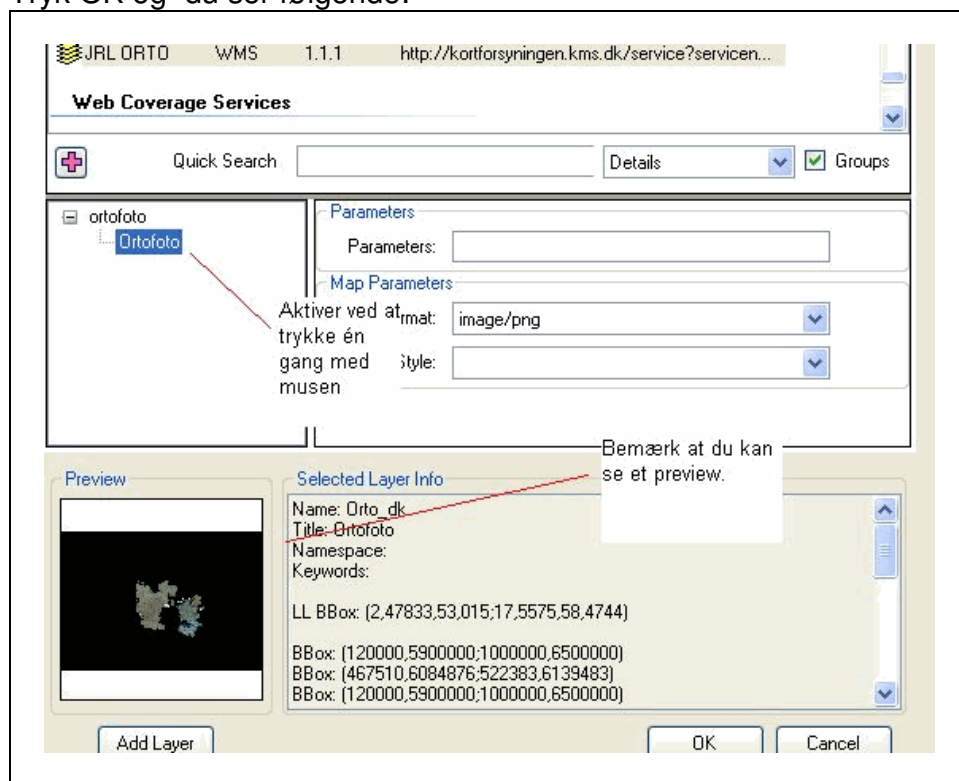
Authentication

User Name:

Password:

OK Cancel

Tryk OK og du ser følgende:

Tryk OK

Du har nu hentet det første kort/kortlag ind i Gaia.

Du kan nu zoome ind og se vinterfotos.

Men du kan også gentage proceduren og hente andre kort og kortlag ind.

Gaia giver mulighed for at styre transparens og meget andet, læs mere i Gaias egen vejledning til produktet.

Gaia kan i næsten alle tilfælde, når der hentes kort give denne meddelelse:

Access denied.: Zoom in or choose a larger image size. Requested bounding box and image size results in a pixel size of 22.02 meters, which would cause too much distortion in the selected map. Allowed size is $0.2 \leq \text{pixelsize} \leq 4.0$.

I nogle tilfælde kan "fejlen" afhjælpes ved at zoome ind.

I vejledningen benyttes følgende begreber:

Kortforsyningen: KMS' portal hvor alle kunder kan hente kort og kortlag.

24 - timers ticket: I stedet for at logge på Kortforsyningen med et brugerid og en adgangskode, så logger Gaia på med en "billet". Billetten gælder kun i 24 timer. Den begrænsning er krævet af KMS for at beskytte deres data.

Værtsstreng: KMS betegner den adresse som Gaia skal bruge for at kalde et kort på kortforsyningen for en værtsstreng. Det er blot en slags URL, hvor 24 timers billetten er indlejret.